

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesi ára 6 kor., fél éves 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési penek és reklamációk
GÁLKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felolvasó szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitáré petit sora 50 fill.

A kereskedelem szabadsága.

A kereskedő, midőn a termelő és a fogyasztó közt közvetít, amikor az egyes vidékek termelőinek fölségét a fogyasztásra várak fömegerhez hozza, oly sok oldalú irányban működik, hogy rendelkezésére álló eszközökről szabad elhatározása szerint szabadon akar intézkedni, mert különben működése már a fogyasztóra, már a termelőre, rendszerint mindkettőre nézve nem fogja azokat az előnyöket nyújtani, amelyeket szabad eslekvénél különben nyújtani szokott. Minden idegen beavatkozás a kereskedés természetes üzemében nem a kereskedőt, hanem a termelőt és a fogyasztót sújta és ha kezdetben oly látszatban tűnik is föl, mintha tulajdonképp a kereskedő viselné az intézkedés súlyát, csakhamar akkép rendelkezik be a kereskedő, hogy a reá nehezető teher másokra háruljon.

A kereskedő természetéből következők az az irány, amely a kereskedelmi politikában követendő. Minél szabadabb működésben lehet, annál biztosabban érheti el célját, annál jobban fejlődik ki a verseny, annál biztosabban feltehet meg a kereskedés közvetítő természetének s annál nagyobb szolgáltatást tesz a közgazdaságnak.

A kereskedelmi politikai fölve ez okból minél kisebb beavatkozás a kereskedők tevékenységébe és gondoskodás arra nézve, hogy a kereskedés természetes és mesteressé akadályai lehetőleg elháríthatassanak.

Tényleg a magyar törvényhozás mindjárt 1867. óta így fogta föl a helyzetet és a magyar kereskedelmi politika határozottan a szabadság vezéreszméjében fejlődött. Látjuk ezt az egyes cégek viszonyai rendezésénél. Az egyes kereskedő ilyenek elismeretik, mihelyt ceget a kereskedelmi listromba bevezeti, nagykorúsága és akarata elegendő alap és elegendő tulajdonság és minőség kereskedővé létele. Rendes könyveket kell vezetnie és azontul semmi megszorítást nem ismernek törvényeink, a kereskedő működése teljesen szabad, nincsenek árszabályzataink, nincsenek kényszerpiacaink, a kereskedő minden tevékenységében teljesen független.

Törvényhozásunknak ezen a kereskedés terén eddig követelt szabadelvű irányú közgazdaságnak fejlődésére határozottan jótékony. Találkozunk ugyan itt-ott felszólításokra, melyek a kereskedés körül is az állam erősebb beavatkozását követelik, de a követelések alig tekinthetők alaposainak és a tényleges fejlődésben, valamint az illető tárgy természetében lámaszt nem találnak.

Az a kívánság, hogy a kereskedés megkezdése, épp úgy, mint ezt az 1884. évi ipartörvény a minőséghez kötött mesterségek üzeménél megköveteli, bizonyos ismeretek vagy gyakorlatok kimutatásától tétessék függővé, azaz, hogy csak az lehessen kereskedő, aki pl. a kereskedelmi iskolát végezte, vagy legalább három éven át a kereskedésben tényleg szolgált; ismétlenül felhangzott. De ha valahol, kereskedés terén bizonyára fölséges ily korlát. A kereskedés története s minden nemzet fejlődése számtalan példával tanúsítja, hogy a legjellegesebb és leghatalmasabb kereskedők közt nem egy egészen tanulatlan állapotból vergődött fel döntő betolyasu üzletemberré. Senki nem fogja tagadni, hogy az iskolai képzés és oktatás nagy előnyére van a kereskedőnek és senki sem fogja kétségbe vonni, hogy a gyakorlatban előföltéve és a kereskedő számára is hasznosul járnak, de a kereskedés önálló folytatásához ezek az előzmények semmi esetre sem nélkülözhetetlenek, nélkülük is válhatnak és vált is számos ember kereskedővé. Közgazdasági vagy közjogi ok arra, hogy a kereskedés megkezdése ekképp korlátozassék, nincs s így az állam beavatkozása e téren sem nem indokolt, sem nem kívánatos.

TÁRCSA.

Alkalmi dal.

Kaáltsunk burrát, hoch-ot, oljeit,
Világitunk ki Pest-Budát,
Bárszójának hotasos borszok
Virragg ékes termen át,
Durrójának pezsgós palackok,
Zendüljön hegedű s gítar,
Mert — tudja meg minden halandó!
Az automobil — jubilál.

Tíz éve, hogy zörögve vágat
Úteinknek e löszök gep,
Tíz éve, hogy barmuja futtat
A szegény istenadta nep.
Tíz éve már, hogy szerte büzik,
S hogy a fülönkbe trombitál,
Ah, tudja meg minden halandó,
Az automobil — jubilál.

Tíz éve minden nap reánk tör
Ez a száguldo nyakító*
És látva őt, hánszor sohajtott:
Oh, gyere vissza, kocsi hó!
Mert hisz a ló, főkep a konflis,
Oly szép lassu lépésbe jár . . .

De vesztült száguldo az autó,
Az autó, a mely jubilál.

Az automobil kerekéhez
Milyen sok emberre tapad,
Oh, hányat gázolt már halálra
Rövid tíz esztendő alatt!
Azokból, kiket holtra gázolt,
Egy temető kerül ki már,
S az automobil mindazáltal
Ma diadallal jubilál.

Ha fölkelne a siri agybol
Ez a nagy áldozatsereg,
S a jubiláris ünnepéyre
Váraklanul jelenne meg
Tudom hogy elémelnia nyomban
A hegedű és a gítar,
S kísérne halk halotti enek
Az autót, a mely jubilál

Fe n ő.

Pálmák alatt.

— Hogy miért szeretem oly szenvedélyesen
a magyar nótát? Mert húsz esztendő után ismét
megtanított síni, mert visszazdott önmagamnak s
újra emberre tett, Ha nem untat fiuk, elmondom a
történetét. Rövid história.

Dehogy untatott bennünket, amit Kauler
David mesélt. Világláttott ember volt s bár alig
lehetett több negyven esztendőnél, annyit tapasztalt,
amennyit csak ritka ember, ha mindjárt száz
esztendőt ért is. Valamennyi földroszen megfordult
s mindenütt érdekes benyomásokhoz
magával. Amellett ritkán beszélt, valósággal ünnepe
volt a kis törzszakoltnak, ha néhány napra mesébe
fogott. Most is feszült várakozással lestük a szavát
s akár a légy zümmögése is hallható lett
volna a szobában, olyan eszód volt, mikor be-
szélni kezdett.

Régen történt. A kaszinóban egyetlen
éjszakán elcsesztettem az anyai örökségemet. Szép
kis vagyon volt. Mikor másnap köztudomásu lett
a dolog, a menyasszonyom visszaküldte a jegy-
gyűrűt s apam, aki az idős emberek esükönyös-
ségével kivánta ezt a házasságot, bár egyetlen
fia voltam, kitagadott. Ötszáz forint volt az ősz-
szes vagyonom, mikor a világnak neki vagtam.
Komoly munkára nem tanítottak, mindössze lóni,
vivni, lovagolni tudtam. Csakhogy ennek a tudomá-
nyának most nem vehettem hasznát. Hat esztendőig
kóboroltam mindenfelé s Londonban meg
Párisban végig mentem a nyomorúság magas
iskoláján. A hajdani jó napoknak meg az emléket
is elfeledtem.

És ekkor kétégebeesemben beleptem az
idegen földjébe. Algírba vittek. Ott aztán hasznát
vehettem a hazulról hozott virtusnak. Szerencsem
volt. A déli és keleti határ lángban állt, a kabi-
lok folyton tamadtak s ezek az ördögök nem

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-
kőhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva

Sirolin

Emeli az étvágyat és a fröcsnyit, megkezd-
teti a köhögés vándorlást, éjeli szeszét

Minthogy értéketlen utazatokkal is kínálnak, kérjen mindenkör
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzlet-
ben — Az Országos 4. — kuzsán

A Hölgy Estély.

Amit a február 7-én megtartandó Hölgy Estély rendezőbizottsága, a hangverseny tekintetében igért és hirdetett, az valóra válik. Közönségünk ritka művelzetben lesz ez estén része. Hosszas tárgyalások után vegre kialakult az estély műsora. A körmeneti irodalmi és dalos-egyesület he fogja mutatni a magyar zenét történeti fejlődésében, azt a nagy méretű zenetörténeti alkotást, amelyvel ez a fiatal és törekvő egyesület a múlt év december hó 19-én óriási sikert aratott. Ezen az előadás jelen volt a varmegye minden zenéért embere, akik az elragadtatás hangján szólottak a nagy fáradsággal előkészített és nemes izléssel előadott műről.

Az egyesület láng szavú, poeta lelkű elnöke Kapó Béla körmeneti ág. v. felkész. meg írta a magyar zene történeti fejlődését egy felolvasás keretében illő tanulmányban. Nem esnált egy nialmas felolvasást hanem költői szárnyalásu lelkének nemes hevevel öszeszedte az ezeréves Magyarország zenei életének egyes érdekes jelenségeit, és előadta azt azzal a tüneményes ékesközlással, mely Kapó Béla-nak híret messze elvitte már városából.

Társult egy másik jeles emberrel, Paveties Manóval a kitünő zenész, aki a felolvasás illusztrációját képező zene és énekismokat szedte össze és hangszerelte. Minden kor muzsikája megcsendül. A „Boldog asszony anyánk” című ősrégi magyar egyházi énekét kezdte, amely telve van a magyar történelem minden szomorúságával panaszos bájjal, egész a legújabb kor mindaköltészeig, minden idők dala és zeneje megszólal előttünk. A dalárda tömör ferfi kara, hatalmas bariton és tenor szók, zeneszámok, kórusok zenekarkísérettel, női magán ének és vegyes kar adják elő a szebbnél szebb dolgokat.

Ezt a hatalmas, és minden ízében eredeti dolgot fogja a „Hölgy Estély” közönsége megévezni. Muraszombathán a zenei és művészeti események felettebb ritkák. Ezúttal, a Hölgy estélyi rendezősegenek buzgólkodása folytán, s a körmeneti művésztársaság szívesegéből igazán jelentős produkcióban lesz részünk. Már most csak a közönség fog muni, hogy e kedvező alkalmat felhasználja.

Az estély meghívóit most küldi szét a rendezőség. Ezen a részletes műsor technikai okokból nem lehet rajt, és azt hírlapilag fogja a rendezőség a közönséggel közölni. Azonkívül az estélyen is fognak tájékoztató műsört kiosztani.

A nyerevényi tárgyak már megérkeztek. Valóságos remekai a műpárnák. Meg tekinthetők az Ascher B. és fia cég kirakataiban.

Vasuti dolgok.

Meg a múlt év utolsó napjainak egyikén történt, hogy a Muraszombathól reggel 7-7-kor induló vonatnak nem volt 1-5-ös osztályu kocsija. Még csak egy oldalbejárós szakasz sem volt. Másod osztály is csak egy három fülkéből álló szakaszos kocsi volt, természetesen mind a 3 fülke jég hideg állapotban. Egy 1-5-ös osztályu utas erre táviratot intézett a kereskedelmi miniszterhez felhívva a kegyelmes főhatárolm figyelmét e botrányos állapotra.

A sürgöny panaszra a szombathelyi üzletvezető felelt, elmondván, hogy azért nem volt 1-5-ös osztályu kocsi, mert az varatlannal megsérült, s nem volt pótolható! Ezt a panaszos üzletvezető ur irasa nélkül is tudta, mert sejté vala, hogy ha lett volna másik 1-5-ös osztályu kocsi, hát bizonyára hozza kapcsolják a vonathoz. Hisz éppen ebben rejlik a botrány, hogy nem volt tartalék kocsi. Az a bizonyos 1. osztályu kocsi Körmenid állomáson sérült meg. Ott kellett lekapcsolni, s ott nem tudtak helyette másikat adni.

Körmenid fővonalai állomás, amelyből 2 vicinális vasút ágazik el, ilyen nagy forgalmu helyen kellene lenni tartalék kocsinak, és hogy nincsen ez éppen a botrány.

Megtörténhetik, hogy az egész szerelvény megrongálódik, akkor honnan vesznék kocsikat? Avagy el sem indul a vonat?

Alig van kocsi a muraszombati szerelvényekben, a mely jók fülkék. Egy orvára kerül egyik utnelegszemek. De különösen a II. osztályu szakaszos kocsik, egyáltalán nem melegszemek fel. Ezekért már nem is mernek az utasok panaszkodni, mert lekapcsolják a kocsikat, s akkor legfeljebb a pózkocsi után futhatnak!

Hát nem cifra állapot ez??

Megirtuk, hogy a Lendva híd mellett levő országúti átjáró sormorajvált mennyi baj van. A főszolgábró is megcsoklotta a panaszokat és felírt az üzletvezetőseghoz. És meg is jött rá már a felelet. A vasút belátja ugyan a helyzet tarthatatlan voltát, de nem csináltat oda semmi féle esengőt, mert ez a részvénytársaság kötelessége lenne! Nevezetesk magyarok! Mert ez Magyarországon történt a XX-ik században!

A tehervonat még mindig késik, az elég meg egyre szaporodik. Valami intézkedés azonban már mégis történt. Rendelőt érkezett, hogy a hajnali vonatnak nem szabad a közheeső állomásokról elegyet vinnie. Ezzel a vonattal tehát nincsen tolatás. Ezt tehermentesítették, nyilván

ahóli az okból, hogy vizan beerkezhessék Körmenidre késedelem nélkül mintán a 4 és fél óra nem igen elég szegénynek. Ez is nyilván vasuti hűlésség! Ezen a vonaton ludavolvoleg a legkevésbé ember utazik, mert aki csak teheti inkább előtte való nap elnegy, semhogy hajnali fél 2 órakor felkeljen és beüljön egy kegyetlenül hideg csompa.

Mivel pedig ezzel utazik a legkevésbé ember, csak természetes dolok, hogy ezt a vonatot kellett megszabadítani a tolatás kellemelenségeitől. Mert a máv. nál az a fő, hogy a közönség mentől többet hozsankodjék. A jogos igényre vajon ki volna tekintettel! De hát a tehervonal miért késik még mindig, mikor a vasutasok szerint az elég egyre szaporodik, meg pedig oly mérvben, hogy rengeteg meenyiségü arra marad azért vissza, mert a vonaton nem tudják elvinni. Most pláne 1 vonattal kevesebb lesz, amely az elégegy szállíthatna, most még több lesz az elszállítatlan teherár a szegény közönség pedig szitokodik és nem tudja elgondolni, hogy miért tart a szállítási vasuton hosszabb ideig, mint annakelőtte amikor még kocsi bonyolódott le a forgalomban.

Legutóbbi irásunk alkalmával azt vettük észre, hogy a vasuti tiszt urak neheztelnek azért, mert egyet-mást a vasut bajairól megírunk. Biztosítjuk ezen urakat, hogy tevédsen vannak, mert nagyobb tisztelőg nekik a derék, tisztességes és hivatalos magaslattan álló tisztikarnak általában nincsen. Mi nagyon jó tudjuk, hogy azért a tengerényi hibáért, a mi a vasut körül van, nem ők tehetnek, s megvagyunk róla győződve, hogy szívesen segítenek bajunkon, ha módjukban volna. Mi mindig megbecsültük a tisztikart, de elismerjük, hogy néha restelkednek. Így vannak szegények, mint az a tisztességes jó érzesű fiú, aki haszontalan ajának viselkedése miatt szegénykedik s nem szereti, ha az apát emlegetik.

HIREK.

— Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

— Posfay Pongrácz járási főszolgábró a múlt vasárnap Szombathelyen volt s részt vett azon az értekezleten, amelyet Bezeredy István főispán a messinai kárvallólatk segélyezése tárgyában összehívott.

— Dr. Huszár Pál p. ü. titkár a helybeli adónivatal rovanosolása ezeljából Muraszombathba érkezett. A hivatalt a legpéldasbórb rëndben találta, s a buzgó tisztikarnak elismerését fejezte ki.

— A Muraszombati Takarékpénztár melege. Előttünk fekszik a Muraszombati Takarékpénztárnak, járásunk eddig legnagyobb pénzintézetének a múlt 1908. évről szóló zárszámudása. A hatalmas közgazdasági vállalatnak 35-ik üzletéve volt a múlt esztendő, a melynek eredménye ismét erősödést, gyarapodást jelent. Az igazgatóság jelentésében kiemelkedik az a momentum, hogy a Muraszombati Takarékpénztár az elmúlt esztendőben, szakítva a pénzintézeteknél általában szokásos gyakorlattal, megszüntelte a díjak szedését, hanem csak tisztán kamatot számított, amelynek alapján bárkinek módjában állott és áll az utolsó fillérg kiszámitani, hogy kölcsöne után mennyi kamatot kell fizetnie. Vagyis tisztá bort öntött a pohárba. Nem hirdetett a rendesnél olcsóbb kamatot, de nem is szedett díjak czímén oly összegeket, amelyek a kamattételeket jelentékenyen emelték volna. Megemlékezik a jelentés arról a nagy csapásról is, mely járásunkat, a múlt évi takarmány hiány és rossz termés folytán érte, ami természetesen a hitel igények növekedését vonta maga után egyrészt, másrészt pedig azt eredményezte, hogy a kisgazda a megtakarított pénzét elvitte, mert szűksége volt rá. Mindezek daczára a betét

ismerik az irgalmat. A hajóállomásról egyenesen a tüzóvalba kerültem. Bátor fickó voltam mindig, azután meg mit volt zeszítenem? Hamarosan örmesterseggy vittem. A kemény munkákba beledivult a lelkem és testem. A tiszték imádták, a katonaim rettegtek tőlem, de vakon követték, mert bíztak bennem. Szolgálati dologban nem ismertem tréfát, a legeskeletyebb híhat irgalmatlanul megtoroltam, de hiszen ott, ahol folytán a hataláselkedik az emberre, nem is csuda. Bizony fiúk, sok ember vére száradt a kezemre.

Tíz esztendője ettem az idegen legió kenyerét s e hosszú idő alatt el is feledtem, hogy a sivatagot kívül más világ is létezik. Tíz esztendője nem hallottam magyar szót, még a csengése is kivészett a lelkemből. Az én csapatomban nem szolgált magyar fiú, a legió többi zászlóaljai pedig messzi pontokon verelkedtek. Különösen nyugtalan jöttek értünk. Véres eszták egymást érték a határon s a legió csapatait mindenfelől a sivatag szélére tolták. Összekeveredtünk.

Karácsony előtt való napon volt. Reggel óta tüzben álltunk s most, hogy a szent este leszálit, a kis oázis, ahol tárgyaltunk, hamar elcsúszdett. Fáradtan, kimerítetlen aludtak az emberek, persze teljes fegyverzetben. Mert a kabil lovas rettenetes ellenség. Mint az árnyék suhan végig a sivatag homokján s a halál jár nyomában.

Csőnd volt mindenütt. Örfüztünk nem lohogtak a fehér sátrakban. Aludt a tábor, csak az örfök álltak mozdulatlanul messzire kitölt őrhelyükön. Ezen este került az álom. Kimentem lassan s neszelve haladtam a pálmák alatt a sivatag felé. Hirtelen megálltam s szinte peki dől-

tem egy karsu fatörzsnek. Messziről a sivatag felől halk ének hangjait hozta az éjféli szélő.

„Máros vize folyik eszedesen...”

Bangatlan zokogás rázta meg a lelkemet. Reg elfeledett emlékek kelték előre bennem. Az ősi kúria, az akácós erdőszél, a delibabos ronság s egy öreg ember barázdáktól szántott bányatos arca. Nehány száz lépéssel előttem egy legionáros állt mozdulatlanul. Könnyes szemekkel, nesztelenül surrantam mögéje. Hirtelen elhaltott az ének. Az ör riadtan fordult vissza. Szőke haja szep ifju volt. Halkan szóltam — magyarul.

— Te énekeltél?

— Igen, örmester ur.

A következő pillanathan egymásra borult a sirtuk keservesen, boldogan. Aztán eldisszultak az idők. Harmadeve szolgált a legióban s úgy vágódott haza az akácós kis falujába. Megígértém, hogy gondom lesz rá, hazakeresztik. Elváltunk.

Hajnaltól delig állt egymást a fehérburnusos ördögökkel. Dél volt karácsony napján, mire oázisa visszakérültem. Sehoh se láttam a szőke földimel, vegre az egyik örföl megkérdeztem, merre jár. Nem is felelt. Egy közeli palma előtt frissen hát földhatom emelkedett. Odamutott...

Masnap az elhoesáttatásomat kértem. Nem álltam tovább a sivatag vergőzós levegőjét. Mire hazatértem, megtudtam, hogy az apám meghalt banatában s mindent rám, a kitagadott fiura hagyott.

Halasz Zsigmond.

állomány — bár csekélyebb mértékben — de mégis emelkedett. 1907 ben volt 2,064,645 korona, 1908. évben pedig 2,079,099 korona. E szép összegű betét állomány a legfényesebben igazolja, hogy a közönség milyen bizalommal van az intézet iránt. A Takarékpénztár összfordalma 6,471,185 kor. 58 fillér volt. Tiszta nyereség képen 54,468 kor, 28 fillért mutat ki a mérleg, a mely összeg az 1907 évi nyereséghez képest 6531 kor, 33 fillér emelkedést jelent. Egy-egy részvény után 90 korona osztalékot fognak fizetni. Ebből a tiszta nyereségből jólékonny és közművelődési célokra az idén is 1000 kor. fog a takarékpénztár kiosztani.

— **Választások a vármegyén.** A vármegyei hivatalos lap legutóbbi számban az alábbi két árvaszéki úlnöki és az ezek betöltése folytán megüresedő egyéb állásokra hirdet pályázatot. A február 15-én megtartandó közgyűlésen lesznek a választások megejtve. Ertesztésünk szerint a két úlnöki állásra dr. Pekker László szombathelyi ügyvéd és Klempa Lajos árvaszéki jegyző fog pályázni. Mind a kettőnek megválasztása egészen bizonyos. Egyházi pályázat lesz. A Klempa Lajos megválasztásával megüresedő árvaszéki jegyzői állás betöltése körül már nagyobb lesz a harc. Erre négy pályázó is van. Dr. Polczer Dezső, Gerlits Elek, Guary Károly és Dezse Gyula közigazgatási gyakorló. Dezse Gyulát az árvaszék is tisztikar akarja megválasztatni, míg dr. Polczer Dezső mellett a kisczellői, felsőczellői, muraszombati és szombathelyi bizottsági tagok foglalnak erősen állást. A másik két jelölt is szorgalmasan kordeszkedik. Hogy kije lesz a győzelménél, azt majd a közgyűlés fogja eldönteni.

— **A Hölgy Estély** tárgysorsjátékának remekművi nyereneméire felhívjuk a közönség figyelmét. A díszdíjak az Ascher B. és Fia czég kirakataban láthatók.

— **A muraszombati dal és zeneyegylet estélye.** Az idei farsangon, a megylet Hölgy Estélyen kívül meg egy mulatságnak lesz részünk, amely ugyancsak hangversenyyel kapcsolatosan rendezték. A muraszombati dal és zeneyegylet farsang utolsó vasárnapján mulatságot tart, amelyet egy igen sikerült számokból összeállított műsor fog megelőzni. A dalárdá vegyes kara bővül. Az agilis karmester Csizsar János már felkért több hölgyt, akik a vegyes karban a soprán és altot fogják enekelni. Az enekszámokon kívül lesz meg egy vígjáték is. Az estélyre szorgalmasan készül a dalárda, a hölgyek is erősen próbálnak s így semmi kétség sem lehet az iránt, hogy a mulatság fényesen fog sikerülni.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában megírta hogy Kiribisch Ferencz öki, tanító a vallás és közoktatási-ügyi miniszter Zsidahegyre ki-nevezte tanítónak. E hírről a következő helyreigazító sorokat kapjuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Muraszombat és Vidéke” című lapban folyó ho 17-én ezen a czímen „Kinevezés” egy közölemény jelent meg, mely azon helyreigazításra szorult, hogy Kiribisch Ferencz Zsidahegyre Lajos zsidóhegyi állami tanítónak 1898. sz. számú rendelkezéssel engedélyezett 3 havi szabadsága idejére csak mint annak helyettesét nevezte ki, illetve csak a helyettesi tessél birta meg 3 hónapra.

Tisztelettel

Zsidahegy, 1909. január ho 18-án.

Egy gondnoksági tag.
— **Kezdik a secularizatiót.** Az antiklerikális világ a legnépszerűbb törekvése már eljutott a mi jó népünk közé is. Hiába a vindiké első és uttörők mindenben. Sőt nem is sablonosak, mert amíg eddig csak a katolikus egyházi javak secularizatiójáról hallottunk, addig Alsó-Csalogány község merészen liberális lakosai a lutheranus vagyonra vetették szemét. Történt pedig a dolog akként, hogy Alsó-Csalogány községben a tanítói állás megüresedett s a derék goricsanczekek épen-séggel nem siettek ezt a nevezést állást betölteni, nemcsak azért mert zsenge ifjúságuk nem szom-

julozta a tudományt, hanem legfőképpen azért, mert a tanító földjeit, amelyek az evang. gyülekezet tulajdonát képezik egyszerűen secularizálni és kimondták, hogy azok az övék, sőt nemcsak mondták, hanem annak rendje módja szerint elfoglalták. Hiába protestált az új tanító, a jó esabogányiak nem engedtek. Végre is az evang. lutherus egyház kenytelen volt a vajyon ekköz községet perrel támadni meg, s arra kéri a bíróságot, hogy a tanítót helyezze vissza jogos birtokába. Ezt a kérelmet a bíróság, a lefolytatott per alapján, természetesen teljesítette is, és egyben néhány száz korona perköltséget szorított a secularizáló társaság nyakába, amintől valószínűleg a jövőre elmegy a kedvük hasonló pogány eseklekedtetől.

— **Táncmulatgató Szarvaslakon.** Díszelőre és követeire mellő példát mutat a szarvaslaki és felsőlendvai intelligencia, midőn az általa rendezendő mulatság jövedelmét a magyarság oltárára, a V. M. K. E. javára ajánlja fel. Bár mások is így eseklekedenek. A mulatságnak a legzsebes sikert kívánjuk. A rendezőség a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó. Szarvaslak és Felsőlendva vidékeinek intelligenciája 1909. évi január hó 27-én Szarvaslakon, a Raffel-fele vendéglőben jótékony-célú zártkörű táncmulatgatót rendez. Bejelentő: szemelyjegye 2 korona, Csaldíjegy 4 korona. Kezdet este 6 órakor. A tisztajövedelmét a Vendéki Magyar Közművelődési Egyesület javára fog fordítani. Felhívizetéseket a jótékonycélra való tekintettel, köszönettel fogadjatnak és hirtapilag nyújtatnak.

— **Ellópot orgonasípok.** A Felsőlendva község közkecsülesében álló kántora, Tomori Lajos, pamstzt tett a esendőségre, hogy a felsőlendvai róm. kath. templomból ismeretlen tetesek ismeretlen időben 41 darab orgonasípot ellóptak s az orgonát nagyon megrongálták, a kar 200 korona. A esendőség megállapította, hogy mise alkalommal iskolás gyermekek követték el a lopást. A gyerekek a esendőségre beavallották, hogy már a nyár óta lopkodják a sípokat; hogy tehát a síplopást csak most vettek észre, az csak a felsőlendvai hírek zsenekedék illusztrációja meglehetesen sötét szemekelt. A legutóbbi lopást Gáber István és tiáber Sándor követték el, akiket fejjelentettek a szombathelyi kir. ügyészségnek.

— **Dalarestély.** Az újonnan alakult Tótkeresztúri Dalkör február ho 3-án már nyilvánosságra lép s hangversenyyel ad egy táncmulatgató keretében. A magyarsított törekvések szolgáló Dalkör a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó. A Tótkeresztúri Dalkör 1909. évi február ho 3-án az újonnan alakult dalkör segítségével Hangversenyyel egybekötött táncmulatgatót rendez. A hangversenyyel a tótkeresztúri ev. iskola termeiben, a táncmulatgatót pedig a Szakal-fele vendéglő helyiségeiben rendezzük. Bejelentő díj: szemelyjegye 80 f., csaldíjegy 1 K 60 f. A hangversenyre váltott jeryek a táncmulatgatóra is érvényesek. Az estély 7 órakor kezdődik. Felhívizetéseket, tekintve a jótékonycél, köszönettel fogadjuk. Műsor: 1. Kuruc dalok. Eneklő a dalárda, vezeti David János tanító. 2. Garay: Az óhírsós. Szavalja Gergar János énekkari tag. 3. A lakaródó. Eneklők Beer Lajos, David János, Flissár János, Herzeg Ede és Koltai Pál. 4. Arany J.: A hamis banyu. Szavalja Csahuk Sándor. 5. Pálnapok. Eneklő a dalárda. 6. Nepdalok. Fuvolon játsza David János. Harmoniumon kíséri Flissár János tanító. 7. Garay: Az öngyilkos. Monolog. Előadja: Herzeg Ede. 8. Magyar népdal csoport. Eneklő a dalárda.

— **A „Muraszombatarjási Gazdák előadásai a jövő hét folyamán.** F. hó 24-én Vasárnap delőtt 11—12 óra között az állami iskola egyik termében Szentel Dezső esaktornyai gazdasági tanár tart előadást az „Allatnyvészetről” Ez előadásra külön is felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét. 26-án kedden este 8 órakor az állami iskolában a munkásgymnasium keretében a „Szabadságharcunk” című történelmi előadás kerül sorra. 28-án Csütörtökön este a Flissár-fele vendéglőben az „Alkoholizmus” kepezi az előadás anyagát. 29-én Pénteken este 8 órakor az állami iskolában „A Magyar Alkotmány helyreállítására” című képsorozat lesz bemutatva.

— **A Háziorvos** című népszerű egészségügyi folyóirat — mely jőformán egy csapásra hódította meg a művelt magyar közönséget — legújabbán megjelent januári száma tartalmának

változatosságával és érdekességével fogva talán az eddig megjelent számokat is túlszárnyalja. Különösen kiemeljük dr. Kemény Ignace törzsozvosnak: A gyermekek nem felvilágosítása, dr. Sandberg berlini egyetemi tanárnak: A gyomorégeről, dr. Gruber Károly szakorvosnak: A helytelen táplálkozásnak befolyása a vesekre, Gyúsi György tanárnak: A gyermekevelésről, dr. Sipos Dezső karlsbadi furdőorvosnak: Az epekövekről, Dr. F. Zs. nek: A kuruzslásról szóló cikket. Ezenkívül igen sok, bár apróbb, de felelté érdekes és tanulságos kérdéssel foglalkozik a „Külföle” rovatban. A „Betegpólok érdeke” pedig a betegpólok feletle fontos és kesny lemeivaltoival ismerteti meg az olvasót. Nemeskeve címen, a januári számban megkezdett cikksorozat pedig egyenesen uttörő a magyar szakirodalomban, amennyiben érdekes és vonzó szemponttalni keretben vizsgálja eiek egy községsegylet, társadalmilag és közgazdaságilag teljesen elzüllött magyar községnek cellulatos erélyes és helyes vezetés által való újrafelvirágosítás. Szent meggyőződésünk, hogy ez a cikksorozat nemcsak a közönség, de az illetékes fakok érdeklődését is magára fogja vonni. Szinte banulatos, hogyan lehet azért a csekély előfizetési áért (a lap előfizetési ára egy évre csak 2 korona 40 fillér) ennyit nyújtani! A magyar részéről leguenelegabban ajánljuk a művelt magyar közönség partfogásába „A Háziorvos”, melynek egyetlen család asztalára sem volna szabad hiányoznia. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI. Andrássy ut. 27. szám alatt van. Mutatványszámot késszeggel küld a kiadóhivatal.

Nyiltér.*)

1908 B. 483 B.

Ő felsége a király nevében!

A muraszombati kir. járásbíroság mint bíreltő bíróság a rágalmazás vétségével vádolt Zrínski Ivánnc szül. Benkó Katalin ellen bünyégben Titán Luja főmagánvadó által emelt vad filótt a Muraszombatan 1908. évi szeptember hó 24-ik napján Gomboosi István jegyzőkönyvezető részvetelel megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vad és védelem meghallgatása után következőleg

ítelt:

A kir. járásbíroság Zrínski Ivánnc szül. Benkó Katalin, 40 éves, az evang. lelvénemésdi születésű, muraszombati lakos, magyar honos, terjes, 1 gyermek anyján, 2150 korona értékű vagyonnal bíró szabadlában levő vadlalt bünyésnek mondja ki a btk. 258. §-ában utköző rágalmazás vétsége miatt, mert Muraszombatan 1908. évi augusztus hó 11-én többek előtt azt állította Titán Luja muraszombati lakosról, hogy a bíróság előtt hamis esküt tett; és ezért őt a hivatozott § alapján, de a Btk. 92-ának alkalmazásával az 1892. XXVII. t.-cz. 3. §-ában meghatározott czelekkra fordítandó, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap s végrehajtás terhe alatt fizetendő, behajthatatlanság esetén a btk. 58. §-a alapján kettő (2) napi fogházra átváltoztatandó husz (20) korona f. és egy (1) napi fogházra átváltoztatandó tíz (10) korona mellekpenzbüntetésre ítélt.

Elmarasztala továbbá a kir. kincstar javára az 1890. XLIII. t.-cz. 9. §-ában meghatározott módon behajtható rabtartási költségek megtérítésére, kötelezi, hogy főmagánvadó részére 20 korona ügyvdi képviselői díjat 15 nap végrehajtás terhe alatt megfizessen.

A Btk. 277. §-a értelmében elrendeli a kir. bíróság, hogy ezen ítélet egész terjedelmében indokival együtt a „Muraszombat és Vidéke” című heti lapban a vádolt költségre közzé tessék.

Dr. Sömen Lajos ügyvéd díjat a főmagánvadóval szemben 20 koronában megállapítja.

Indoklás:

A tárgyalás adatai nevezetesen dr. Geizer Arthur, Horváth Béla és Schedl Nándor tanúk esküvel megerősített vallamásai alapján tonyent alapítja meg a kir. járásbíroság, hogy Zrínski Ivánnc vádolt az ellene becsületesítés vétsége miatt 1908 évi augusztus hó 11-én megtartott

*) E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

argyalas alkalmával a lakunként kihallgatott Trian ajzáról az eskünek aljára történt letelele után öbök előtt azt állította, hogy hamisan esküdött.

Ez a tényállítás valódisága esetén Trian ajza ellen a bűnvádi eljárás megindításának okát képezne, többek előtt történt is így a Btk. 258 §-ában meghatározott ragalmazás-voltsozenek tény-álladekat állapítja meg, miért is vadlottat abban önösnek kimondani s megbüntetni s bűnössége- nek jogszerű folyamánnyaként a B. P. 479. 480 §-ai alapján a bűnvádi költségek megfizetésére köte- zni kellett.

A büntetés kiszabásánál enyhítő körülményül merlegelte a bíróság vadlottnak izgatott lelki álla- potát, mely lelki állapotában eselekményének kö- zetkezményeit kellő higgadsággal merlegelni nem udta s mivel a eselekményere a törvény által előirt szabadságvesztés büntetés legkésebb mértéke s aránytalanul súlyosnak mutatkozott alkalmazta a Btk. 92 §-át.

Az ítelet hírlapi közzétételeire vonatkozó rendelkezős a Btk. 277 §-ában találja törvényes alapját, az ügyvédi díjnak a megbízóval szemben törtent megállapítása pedig a Bp. 485 §-ában leli ndokát.

Muraszombat, 1908 évi szeptember 10. 24-én.

Dr. Szász Ferenc sk. kir. albiró.

— És mégis igaz, hogy a legjobb, legmeg- bizhatóbb háziszser a valódi „Ero-sósborszesz“. Ezt hallani mindenkítől, aki egyszer kísérletet tesz vele. Oly ideálisan szerenesés ösztetéleü sósborszesz ez, amelytet mindazok, kik az „Ero-sósborszesz“-t tették meg állandó háziszsernek, melán nevezhetik az egészseg örenek, nemcsak azért, hanem mert tömerdek esetlen szolgat esilá- pitóul. „Ero-sósborszesz“ 30, 40 fillér, 1 és 2 koronas övegekben mindennüt kapható. Postán 10 kis öveget 3 koronáert küld utánvettel vagy a pénz előzetes beküldése után Kosmos Labora- torium, Győr.

Előfizetések a kiadóhivatal czimére küldendők.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem ökvette- nül kell. Ha e névre „Réthy“ figyelünk, ugy nem csalódnunk, hanem eredeti Penetefü-cukorkát kap- punk 60 fillérert, meg pedig egy kedvelt régi ma- gyar háziszser, mely köhöges, rekedtség és hurutos bantalmak sok ezer esetében oly kitünően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy“ név.

— **Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon örső: ne- gyedévre postán való széküldéssel, két korona 20 fillér. Előfizetni legelszerüben a kiadóhiva- talba intézeti postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

Tüzifa eladás.

Van szerenesém a n. é. közönség beces tudomasára hozni, hogy Muraszombathban, Kiskanizsán Horváth József városi rendör telkén, valamint a vasuti állomás mellett

tüzifa raktárt

rendeztem be.

Az árak szállítás nélkül a következők:

Bükk- és gyertyán hasábfá	méterölenként 36 kor.
Nyirfa	” 32 ”
Fürészelt kemény kevert botosfa	” 24 ”
A házhoz szállítás Muraszombatba méterölenként 1 kor. 50 fill.	

Megrendelhető Horváth József városi rendörnél és Kemény Mórnl Muraszombathban.

Maradtam teljes tisztelettel

Schwarzcz Izidor,
tüzifa kereskedő.

Balkányi Ernő könyvnyomda és könyvkötészet, könyv- és papir- kereskedés. „Muraszombat és Vidéke“ kiadóhivatala.

Muraszombat.

Elvállalok mindenféle nyomtatványt minden ma- kasban esinos kivitelben, jutányos áron. Raktáron tartok: Adószleveget, Adásvevési szerződés, Ügy- védi meghatalmazást, Fizetés meghagyása iránti kérvényt, Halottkémi nyomtatványokat, Zene- engedélyt, Különféle körjegyzői nyomtatványokat.

könyvkötészeti munkákat saját könyvkötészetem- ben még a legkényesebb izlésnek megfelelőleg is készítették: imakönyvek, ügyvédi, körjegyzői, takarékpénztárak, ugyszintén magánirodák és keresdők üzleti könyveit, malomkönyvet stb. stb. Mondérozást legizlésesebb kiállításban elvállalok.

Üzleti, beiró és zsebkönyvekből nagyraktár és minden alakban kapható.

Raktáron tartok minden vaslefelekezet részere imakönyveket, magyar, vend és héber nyelven, különféle kiadásban és kötésben. Továbbá képes-, mese-, szakács-, álmoskönyveket stb. Kivánatra bármilyen könyv, nagyobb művek esetleg hir- lapok megrendelésére vállalkozom eredeti áron.

Papirkereskedésem kiterjed minden e szakmába tartozó árusítására; u. m. iskola- és irodaszereket, különösen ajánlom a szabadalmazott írómappá- mat, egész évi naptárral, finom itatópapiron, mely jegyzéknaptárnak is használható. Finom cigaretta hüvelyek, lámpionok, crep és selvempapir stb.

Midón a n. é. közönség eddigi pártfogását öszintén megköszönöm, egyuttal kérem továbbra is nagybecsü pártfogásukat.

Mély tisztelettel

Balkányi Ernő.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily anyanyokra nemzeti, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bur és esomegefejtő

gyökeres fás és zöldoltványok egyaránt hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben előállításra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelősege.

TAPOLCZA (a Balaton mellett).

Közhörs. rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-felet kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak Réthy-felet fogadjunk ell

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régimódi bizonyított háziájszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényét, csuszal és megpuhításoknál, heőorzásoknál, sebeklepedéseknél használva.

Figyelmeztetés. Nálunk hamisítványok miatt hováparáskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzésével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K140 és k2— és üvegtöltvény minden gyógyszerüzletben kapható. — Főrtátr: Torók József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszeriára az „Arany ereszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu. Mindennapi széküldés.

Hirdetések a kiadóhivatal címzere küldendők.

Kerületi képviselőt keres

egy régi elsőrendű, minden biztosítási agazatot művelő biztosítási intézet

Muraszombat részére

Csak megbízható, fizetésekes egyének vagy cégek ajánlata lesz tekintetbe véve.

Írásbeli ajánlatok a „VASMEGYEI NAPLÓ” politikai napilap kiadóhivatalának Szombathelyre küldendők.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém Muraszombat és vidéke n. é. közönségével tiszteltlett tudatni, hogy Muraszombatban (Lendva-utca, Vüjecz-féle ház) mai kornak teljesen megfelelő berendezéssel

épület és géplakatos műhelyt

nyitottam.

Külföldi nagyobb gyárakban szerzett gyakorlatom feljogosítanak arra, hogy magamat a legtelkimeretesebben ajánljam szakmámhoz tartozó épület- és géplakatos munkára.

A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kéri

Bratinscsák János,
épület és géplakatos.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP
NAGYŐSZ TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOH MILLIO
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Egy doboz levélpapír kiváltképen ha olyan izkeses kivitelű, mint a milyen Muraszombatban, Bálkányi Ernő papírkereskedésében kapható a legszebb alkalmi ajándék.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorúásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégésé, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító izü kevéreket, pi luákat, teákat vagy keserűvizet használni, me yeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hán-ta.

Most szükségeslen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

ize a legkiválóbb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomo javító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szivesen hoveszik s meg eszesenöknek is adható. Ha evés előtt megeszik 1 vagy 2 darabka luda-cukrot akkor bármily erős széksorakodése is van, azt gyorsk és erőködési fájdalomk előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig e és után hove z 1 darabka luda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog em szteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása soha-em lesz. Ha gyomrored-s maványu felbőfögést érez, 1 darab a luda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok kik túlságosan elhíztek és karszubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az luda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják a uak kitűnő hatását. Szóval az luda-cukor a legjobb gyomorszábalvó. Minthogy pedig egészségű k al pját a gyomor red-s működése ké ezi, me t ez veszi fel a táplálko-ára szánt ételeket és italokat s azokat megemészte, vér alakjában a testbe juttatja, azért használjuk-állandóan luda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendszeren lesz.

Kapható mindenütt!
Ára egy tekercsnek (10 drb) 40 fillér.

Készíti: sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszeriára és székelvöldi gyógyter-BALAZSOVICH SÁNDOR mékeket feldolgozó szaklaboratoriuma, SEPSISZENTGYÖRGY. Középponti raktar: Budapest, Vill., József-utca 35 — 37.

! Nélkülözhetetlen útmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbíróági és magán hivataloknak, községi bírálóknak, vendéglősök és magán-soknak nélkülözhetetlen útmutató

Muraszombatjárás községeinek névjegyzéke

Ára 10 fillér

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Kapható: Bálkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

